

P.Z. br. 68

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/149
URBROJ: 50301-05/16-21-6

Zagreb, 7. siječnja 2021.

Hs**NP*403-01/20-01/02*50-21-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
68 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Priloga: 08-01-2021	
Klasifikacija: 403-01/20-01/02	Org. jed: 63
Uredžioni broj: 50-21-04	Pril. Vrij: -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o moratoriju na kreditne obveze dužnika, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 403-01/20-01/02, URBROJ: 65-20-03, od 16. studenoga 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o moratoriju na kreditne obveze dužnika, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o moratoriju na kreditne obveze dužnika, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 16. studenoga 2020.

Prijedlogom zakona predlaže se odgoda plaćanja obveza poslovnih subjekata i fizičkih osoba iz ugovora o kreditu na razdoblje od 12 mjeseci za obveze iz ugovora o kreditu koje nisu dospjele prije proglašenja mjera provedenih s ciljem obuzdavanja epidemije bolesti COVID-19. Nadalje, propisuju se uvjeti koje poslovni subjekti i fizičke osobe trebaju ispunjavati za odgodu plaćanja obveza, određuje se da za vrijeme odgode plaćanja ne teku kamate te se davatelji kredita, određeni Prijedlogom zakona, obvezuju odobriti odgodu plaćanja pod prijetnjom prekršajne kazne.

Vlada Republike Hrvatske ističe da odredbe Prijedloga zakona nisu usklađene s hrvatskom pravnom terminologijom i hrvatskim propisima. U odnosu na članak 2. stavak 1., Vlada Republike Hrvatske napominje da je pružanje bankovnih usluga propisano Zakonom o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 159/13., 19/15., 102/15., 15/18., 70/19. i 47/20.) sukladno čijim odredbama kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može biti osnovana kao banka, štedna banka ili stambena štedionica. U istom članku pojam „tvrtka“ koristi se, pretpostavlja se, kao pojam za trgovačko društvo, dok Zakon o trgovačkim društvima ("Narodne novine", br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13., 110/15. i 40/19.) definira pojam „tvrtka“ kao ime pod kojim trgovačko društvo posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu. U odredbama Prijedloga zakona (npr. u člancima 2., 3., 4., 8.) koristi se pojam „zajmoprimac“ za određivanje jedne od ugovornih strana iz ugovora o kreditu, iako su sukladno Zakonu o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18.) ugovor o zajmu i ugovor o kreditu dva različita imenovana obveznopravna ugovora. Nadalje, odredbama Prijedloga zakona upućuje se na propise koji ne uređuju predmetnu materiju, primjerice u članku 2. stavku 4. podstavcima 1. i 2. Prijedloga zakona upućuje se na primjenu zakona koji uređuje trgovačka društva za određenje „velikog poduzeća“ odnosno „mikro, male ili srednje tvrtke“, a citirani pojmovi nisu uređeni Zakonom o trgovačkim društvima, već propisima o računovodstvu. Također, predlagatelj izabranu terminologiju ne koristi dosljedno u svim odredbama Prijedloga zakona. Sve navedeno ne pridonosi jasnoći i dosljednosti Prijedloga zakona, a time ni pravnoj sigurnosti.

Odredbe članka 2. stavka 4. Prijedloga zakona kojima se uređuju kriteriji koje moraju ispuniti korisnici kredita da bi mogli zatražiti odgodu plaćanja su općenite, neprecizne, široko stipulirane i međusobno neusklađene zbog čega ostavljaju mogućnost za različita tumačenja.

Osnovnom odredbom o doseg primjene iz članka 2. stavka 1. Prijedloga zakona propisano je da se odgoda plaćanja kreditne obveze odnosi na pojedinačne obveze iz ugovora o kreditu koje nisu dospjele prije proglašenja mjera provedenih s ciljem obuzdavanja epidemije bolesti COVID-19. Stoga, nejasna je svrha odredbe članka 2. stavka 7. kojom je propisana primjena i na ugovore o kreditu zaključene nakon stupanja na snagu Prijedloga zakona, čime se doseg primjene proteže na sve buduće ugovore o kreditu, a za koje su ugovorne strane u vrijeme sklapanja ugovora mogle i trebale uzeti u obzir sve okolnosti u vezi s epidemijom bolesti COVID-19. Za takvo proširenje primjene potpuno su nejasni razlozi zbog kojih bi se za kredite sklopljene nakon stupanja na snagu Prijedloga zakona davateljima kredita nametala navedena obveza.

Odredba članka 10. stavka 1. Prijedloga zakona propisuje njegovo stupanje na snagu danom objave u "Narodnim novinama", što je u suprotnosti s odredbom članka 90. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) koja propisuje stupanje na snagu zakona najranije osmi dan od dana njegove objave u "Narodnim novinama", osim ako nije iz osobito opravdanih razloga zakonom drukčije određeno. Međutim, to je najranije prvoga dana od dana njegove objave. Dakle, ustavnopravno je neprihvatljivo odrediti stupanje na snagu zakona danom objave u "Narodnim novinama". Odredba stavka 2. istoga članka također je pravno neprihvatljiva jer je neodređena i nije određiva, budući da propisuje duljinu važenja Prijedloga zakona na način da ga veže uz neodređeno rješenje Vlade Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske naglašava da je nužno kreirati optimalna rješenja i mjere koje bi imale za cilj pomoći građanima i gospodarstvu Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je od početka epidemije bolesti COVID-19 donijela niz mjera koje su pridonijele očuvanju financijske stabilnosti. U donesenim gospodarskim mjerama uključene su i mjere poslovnih banaka, a čija je svrha bila olakšati građanima i poduzetnicima trenutnu situaciju i pomoći u očuvanju razine gospodarske aktivnosti i likvidnosti gospodarskih subjekata. Do 10. lipnja 2020. ukupan broj podnesenih zahtjeva za izmjenu uvjeta plaćanja kredita i nove izloženosti iznosio je 80.565, s ukupnim iznosom od 41,774 milijardi kuna, od čega je odobreno 75,7 % s obzirom na broj predanih zahtjeva i 65,6 % s obzirom na iznos. Po broju zahtjeva prednjači sektor kućanstava, dok je po iznosu najviše zahtjeva zaprimljeno od sektora nefinancijskih poduzeća. Najveći broj zahtjeva podnesen je za moratorij i to 95,1 % zahtjeva, kojim se privremeno zaustavlja otplata dospjelih obveza, a duljina trajanja moratorija ovisila je o zahtjevu i profilu dužnika kao i o internim politikama pojedine banke. Naime, bankovni sustav u Republici Hrvatskoj djeluje u strogom regulatornom okviru koji je usklađen s jedinstvenim regulatornim okvirom u Europskoj uniji te svaka banka, u njegovim okvirima, određuje pojedinačno i samostalno, u okviru svoje poslovne strategije i politike, uvjete moratorija na kreditne obveze, pri čemu se očekuje da prioritetno uzimaju u obzir prava i interese potrošača.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PRIJEDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković
VLADA ZAGREB
REPUBLIKE HRVATSKE

